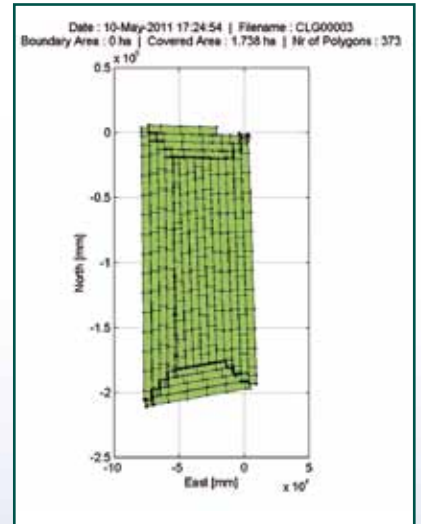

Alles is te controleren

Loonbedrijf Ad Buijs, Heusden

Om zich te onderscheiden van de collega's besloot loonbedrijf Ad Buijs uit Heusden zich meer te gaan richten op biologische bedrijven. Door te investeren in GPS en Geocontrol kreeg het bedrijf de mogelijkheid om in de maïs veel nauwkeuriger te werken. Het heeft effect, want Buijs trekt al door een flink deel van Brabant om de maïs schoon te houden.

Het kaartje met de ontbrekende 25 meter. Op het hoekje bovenin had de chauffeur vergeten de zaaimachine in te schakelen.

Een boer aan de telefoon. Je bent 25 meter maïs vergeten te zaaien. Een telefoontje dat veel ondernemers ondanks alle zorgvuldigheid bekend zal voorkomen. In de hectiek van het voorjaar gaat er nu eenmaal wel eens wat mis. Wat dan begint, is normaal een tijdrovend traject, weet John Buijs, grondlegger van loonbedrijf Ad Buijs. "Je moet naar de klant om te overleggen en te kijken wat er is gebeurd. Normaal twijfel je toch niet aan je eigen werk."

Enthousiast loopt hij naar de computer om uit te leggen wat er mis ging en waarom dat nu zo gemakkelijk op te lossen is. Hij tovert een kaartje tevoorschijn dat laat zien hoe een perceel is gezaaid. "Kijk," wijst hij naar het scherm, "hier kon ik zo zien wat er mis is gegaan. Je ziet duidelijk dat de eerste meters niet zijn gezaaid. Tijdens het werk hebben we het waarschijnlijk gemist, maar hier staat het nu zwart op wit. Uiteindelijk vond de boer dat nog mooi ook, dat ik direct kon zien dat zijn waarneming klopte. Voor ons was het voordeel dat de discussie gelijk klaar was en we direct iemand met de zaaimachine en een beetje zaad op pad konden sturen. Want het moet natuurlijk wel goed gezaaid zijn."

Niets is vierkant

De andere kaartjes die tegelijk op het scherm komen, zijn het ongeschreven bewijs dat er met systemen als Geocontrol, waar Buijs afgelopen jaar als proef mee heeft gewerkt, veel te verdienen is. Ondanks alle ruilverkavelingen, strakke ontginningen en landruil zijn namelijk nog heel veel percelen niet vierkant. Daar halen systemen als Geocontrol hun meerwaarde.

De Geocontrol van Kverneland waar Buijs mee werkt, wordt dit najaar officieel geïntroduceerd. Het is een extra programma op de Tellus-terminal waarmee het inschakelen van zaaielementen en spuitdoppen wordt geregeld of waarmee het strooibeeld van de kunstmeststrooier wordt aangepast om overlappings te voorkomen.

In combinatie met een GPS-ontvanger wordt een perceel precies in kaart gebracht. Daarvoor moet je bij zaaien het systeem iets aanpassen. Je begint namelijk met een aantal omgangen buitenom. In de normale teelt gaat Buys dan vier keer rond om aan te sluiten bij de spuit, in de biologische teelt beperkt hij dat tot twee omgangen. Tijdens het zaaien wordt de bewerkte oppervlakte precies opgeslagen in de computer en als het ware ingetekend op het perceel. Het Geocontrol-systeem gebruikt deze gegevens daarna om

de zaaielementen precies op het juiste moment in te schakelen. Buys werkt daarvoor sinds vorig jaar met een achtrijige Accord-zaaimachine waarbij elk element per stuk is in te schakelen. Het beeld dat Buijs op de foto heeft vastgelegd, is indrukwekkend. Je ziet dat rijen precies op elkaar aansluiten. Daarbij kun je ook kiezen om tot de volgende rij door te zaaien of om bijvoorbeeld 37,5 centimeter voor de rij te stoppen met zaaien. Precies zo kunnen geroen tot op de laatste plant nauwkeurig worden gezaaid. Geen overlap meer, geen rijen die in elkaar lopen, maar alleen daar planten waar er ruimte voor is. "Dat is niet alleen mooi", stelt Buijs, "het bespaart zaai-zaad en je voorkomt ook ziektes. Builenbrand treedt bijvoorbeeld vooral daar op waar planten dicht op elkaar staan. Dat soort infectiebronnen kun je hiermee voorkomen."

Precies schoffelen

Voor Buijs is dat nauwkeurig werken van groot belang, omdat hij zich twee jaar geleden extra is gaan richten op de biologische bedrijven. "Wij hebben zelf geen hakselaar en doen niets in het gras, dus hadden een extra reden nodig om bij bedrijven in beeld te komen. Daarom zijn we ons gaan richten op extra mogelijkheden om meer te doen met mechanische onkruidbestrijding", vertelt Buijs. Hij besloot daarvoor te investeren in een DGPS-systeem van SBG. Hiermee wordt op basis van de UMTS-masten precies vastgelegd waar er is gezaaid. Dankzij de UMTS levert dit een nauwkeurigheid op die binnen de twee centimeter ligt. Dat heeft het bedrijf gebruikt om veel nauwkeuriger te kunnen gaan schoffelen. "Voor we het GPS-systeem hadden, werkten we met een schoffelbreedte van ongeveer 65 centimeter. Nauwkeuriger ging eigenlijk niet, omdat je dat niet bij kunt sturen. Nu durven we in jonge maïs al naar 71 centimeter te gaan, waarbij we ook nog veel sneller kunnen rijden. Op het oog kom je niet boven de 3 tot 3,5 km/u uit, nu gaan we met 8 tot 9 km/u door de maïs. Ook dat maakt het financieel veel aantrekkelijker", aldus Buijs. Dankzij de hoge snelheid kan hij nu ook werken met een vingerwieder in de rij. "Met de hoge snelheid is de werking veel beter."

De hoge snelheid is mogelijk omdat de trekker met het automatisch stuursysteem direct de zaairoute van het maïszaaien volgt en omdat ook de schoffel is uitgerust met een GPS-ontvanger. De software van SBG combineert de gegevens van trekker en werktuig om de schoffel precies het zaaispoor van de maïs te laten volgen. Afwijkingen op de

Loonbedrijf Ad Buijs

Opmerkelijk is de ontstaansgeschiedenis van dit bedrijf. Het was namelijk zoon John Buijs die twintig jaar geleden het bedrijf begon. Omdat hij te jong was om een eigen bedrijf te hebben, startte hij onder de naam van zijn vader. Hij begon met een tweewielige frees waarmee hij tuintjes bewerkte. Daar kwam een hakselaar bij om plantenresten te verwerken en zo rolde hij in het verwerken van groenafval. Na enkele jaren kwam ook zijn vader 'thuis' werken en kreeg ook zijn moeder een rol in het bedrijf. Nu werken er vast vier mensen en zijn er in het seizoen drie zzp'ers. De helft van de omzet is nu agrarisch loonwerk, de andere helft is cultuurtechniek.

trekker worden gecorrigeerd door de besturing van de schoffel.

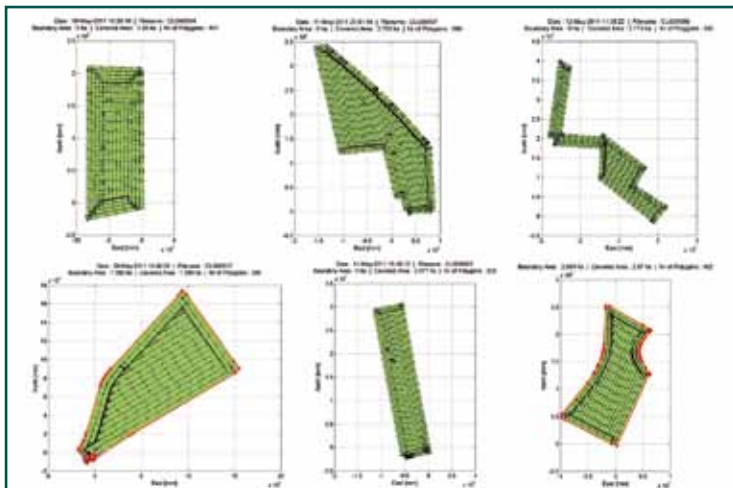
Geld verdienen

Hoewel de investeringen in het systeem fors zijn - bij elkaar meer dan 30.000 euro - verwacht Buijs er toch geld mee te kunnen verdienen. "Zowel bij het zaaien als bij het schoffelen kunnen we een toeslag rekenen. Dat moet, want voor de boer besparen we geld. Een klant waar we tien hectare maïs moesten zaaien, had dankzij het ontbreken van overlap op die tien hectare al één zak zaad minder nodig. Een besparing van ruim honderd euro."

Bij het zaaien rekent hij € 7,- tot € 8,- per hectare extra. Bij het schoffelen is het afhankelijk van de afspraken. "Maar omdat wij meerdere keren terugkomen en het perceel veel schoner is, is het ook aantrekkelijk."

Naast de maïs zoekt het bedrijf naar mogelijkheden om het systeem extra tot waarde te maken. Dat lukt bijvoorbeeld bij het planten van asperges of boomkwekerijgewassen en het aanleggen van bedden voor de tuinbouwteelten. Ook wordt er gezocht naar andere toepassingen, maar dat is soms lastig omdat het systeem feitelijk gekoppeld zit aan de trekker. Het is dus niet zo gemakkelijk over te zetten. Toch zou Buijs het nu al niet meer willen missen. "Het is niet alleen wat je ermee kunt verdienen, het levert ook extra werk op en dat is moeilijk in geld uit te drukken. Dat geldt ook voor de kwaliteit die beter wordt. Wij kunnen nu aantonen wat we hebben gedaan. Waarbij we alles veel beter in de gaten kunnen houden, omdat we niet meer op het stuur hoeven te letten. Zodra je weer in het spoor zit, hoef je feitelijk alleen nog op het scherm te kijken. Dat geeft een enorme rust. Nu hou je makkelijk een dag van tien of twaalf uur vol, anders was je gek van het turen op het markeerstreepje. Ook dat is winst."

Tekst & foto's: **Toon van der Stok**

◀ Een overzicht van een aantal percelen die Buijs heeft gezaaid. Geen van de percelen is echt vierkant. Overal is met GPS en Geocontrol dus wat te winnen.

◀ De zaai combinatie is deze zomer uitgebreid getest door het blad Profi in Duitsland. Alleen Accord en Horsch bleken daar een werkend Geocontrol-systeem te kunnen presenteren.

◀ Wat voor een hoek er ook wordt gemaakt, het Geocontrol-systeem zorgt ervoor dat zaai rijen elkaar nergens overlappen.

Dankzij de vingervieders en de GPS-besturing is de maïs na het schoffelen nagenoeg geheel schoon.

Schone maïs

Loonbedrijf Ad Buijs was deze zomer deelnemer aan het demonstratieproject Schone maïs in Brabant. Een onderdeel daarvan was een proef waarbij de bodemherbicide werd vervangen door één keer schoffelen met behulp van GPS. De boer was zo tevreden dat hij al zijn maïs heeft laten schoffelen. In de biologische maïs werkt Buijs met een intensief schema: twee keer eggen voor opkomst, daarna een keer schoffelen in het twee- tot drie-bladstadium, daarna weer een keer eggen en tot slot nog een keer schoffelen als de maïs vijftig tot zestig centimeter hoog is. Zo is de maïs volgens hem bijna zonder handwerk schoon te houden. Als de maïs het toelaat (droog en niet in de stress), schoffelt hij ook nog een keer bij een lengte van één meter of meer. Daarvoor moet de maïs dan in een droge groeiende periode zijn. Dit jaar lukte dat niet.